

א. הבארות.

1. כיצד מבאר הרמב"ן את ענין הבארות?
ענין רמב"ן כ' ד"ה ויקרא שם הבאר עסק; ל"ג ד"ה על כן שם העיר באר טבע.
(ענין ג' רמב"ן פרק יב' ו' ד"ה ויעבר אברהם בארץ, עד "באים ללמד על העתיד).
2. הסוה פרוטיו הנ"ל בפרקנו לפרוטיו בראשית לב' ד' ד"ה ויטלח יעקב; ד"ה אל עשו אחיו, שם ס' ד"ה והיה המחנה הנסאר לפליטה.
מה הצד השוה בפרוטיו בפרשתנו ובפרוטיו לפרשת ויטלח ומה ההבדל ביניהם?
3. בדרך אחרת הלך הכתב והקבלה בפירוט ענין הבארות; וזה פרוטו לפסוק יח' ד"ה ויקרא להן שמות כסמות אחר קרא להן אביו: ויתכן דקריאת שמות לבארות היה דומה לסאר קריאת שמות שהיו לזכרון חסדי ה' ופעולותיו, כענין ויקרא אברהם שם המקום הוא "ה' יראה", "ה' נסי", על כן קרא לבאר "באר להי ראי", כן עשה אברהם בבארות אחר חפר סקרא את שם בטם ה'... לפי שהיתה מדתו של א' ללמד לרבים דעת את ה' ולהורות להם שאין ממשות באיללים, המשיא תחבולה נפלאה להכניס על ידה את המוטעים אל תחת כנפי השכינה... קרא שם הבאר בטם אטר יורה על אמתית מציאת ה', בזה הרגיל בפ' הבריות הבאים לסאב מים מבאר, באמרם נלכה בא לסאב מים מבאר ה' אל עולם, שנתעוררו על דעתם המשובשת ויתנו לבם אל הסוה אמתית; לפי שהבארות הם צרכי רבים וכל המלין עם הורגלו בזה לדעת ידיעות אמתיות ולהכיר את ה' ית'. ... ודבר גדול עשה אברהם אהוב ה', שהיה כעבד הנאמן למלך המשתדל להביא אנשים שברחו להם ממדינתו מפני מרדם בו, והוא ידבר אל לבם משוב הנהגת המלך עד שיתנו שכמם תחת עולו. ככה עשה אברהם להסות לבב מכחישי אל ה'. ובעודנו חי והיה נסיא אלוקים בתוכם, היה מוראו עליהם והניחו הבארות ושמותן עליהן. אמנם אחרי מותו חזרו לגלוליהם וכדי לבטל מפי הבריות שמות הבארות האלה, לפי שהיו כלם מורים הפך דעתם המשובשת, לכן סתמו הבארות ובהתבטל הבאר, נתבטל שמה. ובא הכתוב להודיע, כי יצחק אחז במעשי אברהם והתאמץ לחפר אותן הבארות ולהחזיר שמותן, כדי להחזיר עשרת אמונה אמתית למקומה.

מה הניעו לפרט בדרך זו ולא בדרך הפיט כמו רשבים י"ח ד"ה אטר קרא להן?
טז' כי עצמת ממנו.

ח. איתא במדרש רבה: ויאמר אבימלך אל יצחק: לך מעמנו, כפי עצמת ממנו, אמר לו: כל אותן עצמות שעצמת, לא ממנו היו לך?! לשעבר הוה לך חזא קווקיא (עדר אחד) וכדון אית לך קווקיא סנין (ועכשו - עדרים הרבה).
במה נוטה המדרש ממשמעות הכתוב ומה מניעו לדרש כך?

ג. מה קשה למפרשים:

1. לרש"י יז' ד"ה כנחל גרר
2. "כ"ב" ופרינו בארץ
3. לרמב"ן כ"ד " אל תירא
4. לרש"י כח' ד"ה ראו ראינו
5. " " " תהי נא אלה בינותינו
6. לראב"ע לג' " באר טבע.

י. כט' אם תעשה עמנו רעה.
כיצד יש לבאר "אם" זאת לפי רמב"ן כא' כג' ד"ה השבעה לי באלוקים את תסקר לי עד "ולסון תסקר לי".
הפסוקים המובאים בדבריו הם (לפי הסדר) שמואל א' ג' יד'; תהלים פט' לו'; תהלים צט' יא'; דברים א' לה'; דברי הימים א' ד' י.

יז. כט' כאשר לא נגענוך וכלו' דעת זקנים מבעלי התוספות (ע"פ מדרש רבה): מסל לארי שהיה לו עצם בגרונו, אמר: "כל מי שיבוא ויטלחו יעשרנו המלך עטר גדול." בא עוף אחד שצוארו ארוך אמר: "אני אטלנו". הכניס ראשו בגרון הארי והוציא העצם. לאחר שהוציאו שאל שברו. אמר לו הארי: לא די ששלחתך בטלום ולא אכלתיך כשהכנסת ראשך בגרוני, אלא טעדיין אתה שואל שכר?
מה הקסי בפסוקנו המתרץ ע"י מסל זה?

ז. פנה דקדוקית - לשונית.

1. יג. מה בין גדל (בצירי) לבין גדל (בפתח)?
2. כ"ה, לב' מה בין כרה לבין חפר? וענין תהלים ז' טז'.